

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

**ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

Методичні рекомендації
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» за освітньою
програмою «Державне управління у сфері містобудівної діяльності»

Київ 2026

УДК 351

I-69

Укладач Н. В. Мартиненко, д-р філософії в галузі публічного управління та адміністрування

Рецензент: Ю. В. Нестеряк, д-р наук з державного управління, професор

Відповідальний за випуск В. В. Нікітін, д-р юридичних наук, завідувач кафедри права та публічного управління

Затверджено на засіданні кафедри права та публічного управління, протокол № 7 від 5 березня 2026 року.

В авторській редакції.

I-69 **Інституційне** забезпечення публічного управління [електронний ресурс]: методичні рекомендації /уклад. Н. В. Мартиненко. – Київ: КНУБА, 2026. – 69 с.

Містить мету, завдання, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, зміст освітньої компоненти, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури.

Призначено для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування».

©КНУБА, 2026

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
Програма навчальної дисципліни.....	9
Індивідуальне завдання.....	47
Розподіл годин самостійної роботи здобувачів.....	50
Політика щодо академічної доброчесності.....	51
Методи контролю.....	52
Питання підсумкового контролю.....	53
Список джерел.....	60

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня компонента «Інституційне забезпечення публічного управління» належить до обов'язкових складових освітньо-професійної програми «Державне управління у сфері містобудівної діяльності» за спеціальністю Д 4 «Публічне управління та адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Дисципліна «Інституційне забезпечення публічного управління» є важливою складовою гуманітарної підготовки майбутніх фахівців у галузі публічного управління. Вона посідає одне з провідних місць у формуванні висококваліфікованих спеціалістів цієї сфери.

Інституціональне середовище публічного управління в Україні складається з двох основних груп елементів. Перша група – це інституційний блок, який включає систему правових норм, що регулюють питання сталого розвитку та безпеки. До них належать Конституція України, міжнародні договори, закони та інші нормативно-правові акти. Друга група елементів охоплює інституціональний блок. Він утворює підсистему керівної системи і включає органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх допоміжні структури, а також суб'єктів господарювання, громадські (неприбуткові) організації та інші інституції.

Вивчення цієї дисципліни допомагає студентам усвідомити ключову відмінність: публічне управління, на відміну від державного, є спільною діяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, політично активних суб'єктів громадянського суспільства та ринкової економіки. Така взаємодія спрямована на розроблення та реалізацію державної політики розвитку країни та її адміністративно-територіальних одиниць, а також на прийняття управлінських рішень, що мають суспільне значення.

Мета та завдання вивчення освітньої компоненти

Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів цілісного системного уявлення про інституційне забезпечення публічного управління, а також у розумінні процесів модернізації української системи публічного управління на сучасному етапі її активної інституціоналізації.

Завдання навчальної дисципліни «Інституційне забезпечення публічного управління»:

- розкрити основи організації та функціонування системи органів публічної влади крізь призму інституціональної теорії та теорії соціальних систем;

- поглибити та конкретизувати знання щодо норм, правил і механізмів регулювання діяльності органів публічної влади та інститутів громадянського суспільства;
- сформулювати розуміння сучасних регіональних проблем України та перспектив забезпечення фінансової спроможності територіальних громад в умовах децентралізації та європейської інтеграції;
- навчити студентів комплексно аналізувати зміст, структуру та взаємодію органів публічної влади при управлінні складними соціальними системами та прийнятті важливих управлінських рішень;
- допомогти студентам орієнтуватися в питаннях формування та реалізації публічної політики в Україні, інституційної спроможності Верховної Ради України та інституційних перетворень в системі органів виконавчої влади;
- сприяти формуванню системного розуміння процесів децентралізації влади та об'єднання територіальних громад;
- дати знання про особливості реформування соціогуманітарної сфери, зокрема розвитку інститутів охорони здоров'я, освіти та соціального захисту населення;
- розвивати здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління.

Пререквізити: теорія державного управління, основи економічної теорії та фінансів, правові засади публічного управління та адміністрування

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА <https://org2.knuba.edu.ua>.

**Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються
в результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК05	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК07	Здатність планувати та управляти часом
ЗК08	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК09	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові) компетентності	
ФК01	Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
ФК02	Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів
ФК06	Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій
ФК08	Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати
ФК09	Здатність впроваджувати інноваційні технології
ФК10	Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування

**Програмні результати здобувачів освітньої програми,
що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Програмні результати
ПРН4	Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування
ПРН5	Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування
ПРН6	Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування
ПРН8	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень
ПРН9	Знати основи електронного урядування
ПРН11	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції
ПРН12	Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади та місцевого самоврядування
ПРН14	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

- набути ґрунтовних знань щодо ключових питань реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, а також імперативів професіоналізації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування в контексті інституціоналізації публічної служби в Україні;

- засвоїти теоретичні основи, базові принципи формування та функціонування системи публічного управління;

- вміти аналізувати зміст і визначати пріоритетні напрямки трансформації суспільних та державно-управлінських відносин, зумовлених різними причинно-наслідковими чинниками;

- опанувати відповідний понятійно-термінологічний апарат дисципліни;

- отримати комплексні знання з питань децентралізації влади та об'єднання територіальних громад;

- усвідомити сучасний стан і майбутні перспективи реалізації реформ у соціогуманітарній сфері;
- набути умінь щодо налагодження ефективної комунікації між громадянами та органами державної влади й органами місцевого самоврядування.

Таким чином, вивчення курсу «Інституційне забезпечення публічного управління» сприяє суттєвому підвищенню рівня розуміння студентами інституційних засад публічного регулювання в Україні. Це регулювання ґрунтується на законодавчій і нормативно-правовій базі, яка визначає діяльність органів влади, місцевого самоврядування та інших учасників публічного управління.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ I

«ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ»

Лекція 1

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВНИЙ РІЗНОВИД СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ, ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ЗНАННЯ І ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ. ВВЕДЕННЯ В ІНСТИТУЦІОНАЛЬНУ ТЕОРІЮ (2 год)

Природа управління як соціального феномена. Теорія публічного управління як самостійна наукова дисципліна, її об'єктно-предметна сфера та основні функції. Категоріально-понятійний апарат і методологічні засади науки публічного управління. Освітня галузь «Публічне управління та адміністрування» та її значення у підготовці національних управлінських кадрів. Понятійне розмежування «інституцій» та «інститутів». Витоки інституціоналізму. Традиційний (старий) та новий інституціоналізм. «Дерево» інституціоналізму.

***Практичне заняття 1* ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВНИЙ РІЗНОВИД СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ, ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ЗНАННЯ І ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ. ВВЕДЕННЯ В ІНСТИТУЦІОНАЛЬНУ ТЕОРІЮ (2 год)**

Питання для опрацювання 1. Визначення поняття «управління». 2. Соціальне управління. 3. Соціальний феномен «державне управління». 4. Цільове спрямування державного управління. 5. Суспільна обумовленість державного управління. 6. Визначення поняття «державне управління». 7. Характеристики державного управління як системного соціального явища. 8. Визначення державного управління у так званому «широкому» значенні. 9. Самоуправління. 10. Риси публічного управління. 11. Визначення поняття «публічне управління». 12. Система публічного управління. 13. Публічне врядування і публічне адміністрування. 14. Основні форми публічного управління та адміністрування в Україні. 15. Визначення поняття «публічна влада». 16. Спільні ознаки, притаманні державній владі і владі місцевого самоврядування. 17. Визначення поняття

«адміністрування». 18. Функції адміністрування. 19. Методи адміністрування. 20. Визначення поняття «публічно-управлінські відносини». 21. Класифікація державно-управлінських відносин. 22. Офіційна дата заснування «Державного управління» як окремої, самостійної галузі науки в Україні. 23. Галузь знань «Публічне управління та адміністрування». 24. Визначення поняття «теорія публічного управління». 25. Об'єкт теорії публічного управління. 26. Предмет науки публічного управління. 27. Функції теорії публічного управління як самостійної галузі наукового знання. 28. Проблема адміністративної реформи. 29. Ідеологічна функція теорії публічного управління. 30. Наукова парадигма. 31. Методологія публічного управління. 32. Категоріальний аспект розвитку інституціоналізму. 33. Особливості та методологія інституціоналізму.

Список рекомендованої літератури

1. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
2. Долженков О.О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності : навч. посіб. / О. О. Долженков. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. – 190 с.
3. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
4. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посібник/авт.кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.
5. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
6. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
8. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу

до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

9. Мартиненко Н. Стан дослідження проблематики публічного управління у сфері судово-експертної діяльності. Публічне управління та регіональний розвиток, 2023, № 20, 492-522.
<https://doi.org/10.34132/pard2023.20.10>

10. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України. Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

Лекція 2

БАГАТОРІВНЕВЕ ВРЯДУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ, ВЗАЄМОДІЯ ТА МЕХАНІЗМИ КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ПРАВОВА ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ (2 год)

Інституційна будова суспільства. Формальні та неформальні інститути, їх взаємозв'язок і взаємодія. Сутність і зміст багаторівневого врядування та багаторівневого управління. Поняття глобального врядування та європейського врядування. Ідеальні типи багаторівневого управління. Інституційні основи формування та функціонування багаторівневого врядування і багаторівневого управління. Основні рівні публічного управління: центральний, регіональний та місцевий.

Практичне заняття 2. БАГАТОРІВНЕВЕ ВРЯДУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ, ВЗАЄМОДІЯ ТА МЕХАНІЗМИ КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ПРАВОВА ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Визначення поняття «врядування». 2. Визначення поняття «багаторівневе врядування». 3. На чому ґрунтується врядування? 4. Поняття «європейське врядування». 5. Поняття «глобальне врядування». 6. Різні теоретичні підходи до трактування поняття багаторівневого управління. 7. Основні постулати концепції багаторівневого управління. 8. Показники, якими вимірюється якість врядування. 9. Наслідки «поганого врядування». 10. Мережеве багаторівневе врядування. 11. Взаємопов'язані виміри, в яких можна представити врядування. 12. Багаторівневе європейське управління. 13. Європейський громадський простір. 14. Принципи реформи

європейського врядування. 15. Особливості інституційної моделі врядування в ЄС. 16. Основні тенденції розвитку багаторівневого управління на регіональному рівні. 17. Проблеми, які були вирішені завдяки впровадженню багаторівневого управління регіональним розвитком. 18. Рівні, які зв'язуються багаторівневим управлінням. 19. Хартія багаторівневого управління. 20. Ідеальні типи багаторівневого управління. 21. Особливості вертикальної та горизонтальної взаємодії в різних моделях багаторівневого регіонального врядування і багаторівневого регіонального управління. 22. Необхідні умови для формування багаторівневого регіонального врядування. 23. Передумови забезпечення ефективності багаторівневого регіонального управління. 24. Специфічні умови та чинники становлення багаторівневого регіонального врядування в Україні. 25. Правова інституціалізація публічного управління в умовах суспільних трансформацій. 26. Поведінкові передумови нової інституційної теорії.

Список рекомендованої літератури

1. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
2. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
3. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посібник/авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.
4. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ « Київський університет», 2022. – 350 с.
5. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во « Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.
6. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
7. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і

їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

9. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

10. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України. Вісник НАДУ при Президентіві України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

11. Мартиненко Н. В. Модернізація суб’єктного складу солідарної пенсійної системи як передумова кодифікації пенсійного законодавства України. Вісник НАДУ при Президентіві України. – Київ, 2018. Вип. 1/2018. – С. 114–121.

Лекція 3

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ, НАУКОВІ ПІДХОДИ, ШКОЛИ ТА СУЧАСНІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ І ДЕРЖАВОЮ. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ (2 год)

Джерела виникнення та етапи становлення адміністративної науки: світові наукові школи управління. Державно-управлінська проблематика в українській політичній і філософській думці. Сучасні теорії і концепції публічного управління, їх переосмислення з урахуванням визначених пріоритетів розвитку держави. Допущення та обмеження концепції інституційної комплементарності.

Практичне заняття 3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ІДЕЇ, НАУКОВІ ПІДХОДИ, ШКОЛИ ТА СУЧАСНІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ І ДЕРЖАВОЮ. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Концепція раціональної бюрократії М. Вебера. 2. Сім шкіл управлінської думки, що сформувалися впродовж усієї історії. 3. Школа наукового управління. 4. Адміністративна або класична школа. 5. Принципи побудови формальної організації. 6. «Школа людських відносин» або неокласична школа. 7. Біхевіористична школа.

8. Емпірична школа. 9. Школа «гнучких» (соціальних) систем. 10. Нова школа. 11. Етапи розвитку управлінської думки. 12. Конституція Пилипа Орлика. 13. Конституційний проєкт М. Грушевського. 14. Конституція УНР. 15. Період директорії. 16. Проєктом С. Дністрянського. 17. New public Management (Новий державний менеджмент). 18. Основні елементи, що складають план побудови нової моделі управління. 19. Мета нового публічного адміністрування. 20. Нова інституціональна теорія. 21. Концепція політичних (соціальних) мереж. 22. Поняття «політичні мережі». 23. Концепції демократичного врядування. 24. Характеристики державного управління і місцевого самоврядування відповідно до концепції демократичного врядування. 25. Синергетика. 26. Neo-Weberian State (NWS – нововеберівська держава або ж держава у відповідності до оновленого вчення М. Вебера). 26. Digital-Era Governance (врядування інформаційної (цифрової) ери). 27. Термін «спроможність держави». 28. Концепція «спроможності держави». 28. Допущення та обмеження концепції інституційної комплементарності.

Список рекомендованої літератури

12. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

13. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Х. : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

14. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб./ Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.

15. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посібник / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

16. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

17. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

18. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп.– Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.

19. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

20. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

21. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

22. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

23. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України. Вісник НАДУ при Президентіві України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

24. Мартиненко Н. Комплексний механізм публічного управління у сфері судово-експертної діяльності в Україні. Теорія та практика державного управління, 2024, № 2(79), 136-164. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-2-07>

Лекція 4

ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, ЇХ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ І ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ.

ТЕОРІЯ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ: РЕФЛЕКСІЇ РЕТРОСПЕКТИВНОГО ДИСКУРСУ (2 год)

Поняття «закономірності», «принципи», «універсальні принципи» і «принципи публічного управління». Класифікація принципів публічного управління і особливості їх застосування. Принципи демократичного врядування. Практика врахування закономірностей і застосування принципів у процесі розбудови сучасної системи публічної влади і управління в Україні. Теорія інституціоналізму: рефлексії ретроспективного дискурсу.

Практичне заняття 4. ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, ЇХ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ І ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ. ТЕОРІЯ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ: РЕФЛЕКСІЇ РЕТРОСПЕКТИВНОГО ДИСКУРСУ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Визначення поняття «Закономірності (закони) публічного управління». 2. Основні закони управління. 3. Єдність (чи цілісність) системи управління. 4. Пропорційність суб'єкта і об'єкта управління. 5. Поєднання централізації та децентралізації. 6. Співвідношення керуючої та керованої підсистем. 7. Закономірності цілеутворення. 8. Закономірності, що проявляються у публічному управлінні. 9. Закономірність цілісності системи. 10. Закономірність ієрархічності. 11. Закономірність ефективності управлінських рішень та дій. 12. Принципи державного управління. 13. Систематизація принципів публічного управління. 14. Принципи здійснення управлінської діяльності. 15. Універсальні принципи управління. 16. Соціально-ціннісні принципи. 17. Принцип гуманізму. 18. Принцип законності. 19. Принцип відкритості і прозорості. 20. Соціально-функціональні принципи. 21. Принцип системності. 22. Принцип науковості (наукової обґрунтованості). 23. Принцип об'єктивності. 24. Організаційно-технологічні (структурні) принципи. 25. Структурно-цільові принципи. 26. Структурно-функціональні принципи. 27. Організаційно-технологічних (структурних) принципів публічного управління. 28. Спеціалізовані або ж часткові принципи публічного управління. 29. Принципи «ефективного врядування». 30. Принципи ефективного демократичного управління на місцевому рівні. 31. Загальні етичні принципи, які відносяться і до демократичного врядування. 32. Власні методологічні принципи, на які спирається вітчизняна система державного управління. 33. Базові принципи європейського управління. 34. Ключові орієнтири у пошуку оптимальної моделі етичних принципів демократичного врядування. 35. Особливість етичних принципів демократичного врядування. 36. Принцип зворотного зв'язку. 37. Принцип казуальності. 38. Принципи комплексності й системності. 39. Принцип гласності. 40. Способи забезпечення доступу громадськості до інформації державного значення у сучасних демократичних державах. 41. Принцип прозорості. 42. Принцип підзвітності та відповідальності центральних органів виконавчої влади. 43. Принцип персональної відповідальності посадових осіб. 44. Особливість

застосування принципів державного управління. 45. Теорія інституціоналізму: рефлексії ретроспективного дискурсу.

Список рекомендованої літератури

1. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
2. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
3. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.
4. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
5. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.
6. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.
7. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.
8. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
9. Декларація про державний суверенітет України: Верховна Рада УРСР; Декларація від 16.07.1990 № 55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
10. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
11. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
12. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ

України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

13. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України. Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. С. 157–164.

14. Мартиненко Н. В. Дія механізмів зворотного зв’язку в державному управлінні розвитком пенсійної системи України. Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 2/51. С. 111–119.

15. Martynenko N. The system of public administration entities in the field of forensic expert activity: concept, status, powers, subordination and coordination. International Journal of Innovative Technologies in Economy, 2023 (2(42)). https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30062023/7997

МОДУЛЬ II

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Лекція 5.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. ІНСТИТУТИ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ: ТЕОРЕТИЧНІ УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗАСАД ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (2 год)

Системний підхід у публічному управлінні. Система публічного управління: сутність та складові. Суб’єкти та об’єкти публічного управління. Взаємозв’язки в системі публічного управління: роль та класифікація. Інститути та інституціональне середовище: теоретичні узагальнення засад економічного розвитку. Економічні виклики і впливи на процеси інституціоналізації системи публічного управління.

Практичне заняття 5. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. ІНСТИТУТИ ТА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ: ТЕОРЕТИЧНІ УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗАСАД ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Цілями загальної теорії систем за Л. фон Берталанфі. 2. Поняття «система». 3. Рівні організації системи. 4. Системно-синергетичний підхід. 5. Інструментальний арсенал

синергетики. 6. Поняття «соціальна система». 7. Діяльнісний підхід до системи публічного управління. 8. Поняття «система публічного управління». 9. Складові системи публічного управління. 10. Цільовий компонент системи державного управління. 11. Суб'єкти публічного управління. 12. Ознаки суб'єкта публічного управління. 13. Недоліки керуючої підсистеми системи публічного управління. 14. Сучасний стан вітчизняної системи публічного управління. 15. Об'єкт публічного управління. 16. Що визначає траєкторію інституційних змін? 17. Інститути громадянського суспільства. 18. Взаємозв'язки в системі публічного управління. 19. Види організаційних зв'язків. 20. Субординаційні зв'язки в організації системи публічного управління. 21. Реординаційні відносини. 22. Поняття «публічні реординаційні відносини». 23. Координація в публічному управлінні. 24. Вертикальна координація. 25. Горизонтальна координація. 26. Класифікація засобів координації. 27. Координаційні зв'язки. 28. Управлінські відносини координаційного та реординаційного виду. 29. Ключові характеристики багаторівневої ієрархічної структури. 30. Ієрархія управління. 31. Поняття «гетерархія» та «ієрархія». 32. Проблеми у сучасній системі публічного управління. 33. Інститути та інституціональне середовище: теоретичні узагальнення засад економічного розвитку.

Список рекомендованої літератури

1. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

2. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

3. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

4. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

5. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.

6. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

7. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.

8. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

9. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>

10. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

11. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

12. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

13. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

14. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

15. Мартиненко Н. В. Механізми державного управління розвитком пенсійної системи України. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2017, № 4. 115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2017_4_17

Лекція 6

ЦІЛІ ТА ФУНКЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА. СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ІНСТИТУЦІЙНА ЗМІНА (2 год)

Визначення цілей в публічному управлінні, їх ієрархія та «дерево цілей». Функції публічного управління: поняття і класифікація. Організаційно-функціональна структура публічного управління і принципи її формування. Функціональний підхід до розбудови системи органів виконавчої влади сучасної України. Стабільність та інституційна зміна.

Практичне заняття 6. ЦІЛІ ТА ФУНКЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА. СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ІНСТИТУЦІЙНА ЗМІНА (2 год)

Питання для опрацювання 1. Цілевизначення. 2. Досягнення об'єктивної практичної цілеспрямованості публічного управління. 3. Формула Огюста Конта. 4. Групи цілей публічного управління за джерелом виникнення та за змістом. 5. «Дерево» цілей публічного управління. 6. Вимоги до цілей публічного управління. 7. Ресурсний підхід. 8. Ресурси як управлінська категорія. 9. Функції державного управління. 10. Предмет функції державного управління. 11. Функції державного управління і управлінські функції державних органів. 12. Місія державного органу. 13. Функція державного органу. 14. Юридичне оформлення управлінських функцій державних органів. 15. Внутрішні і зовнішні функції. 16. Загальні і спеціальні функції. 17. Функція надання державних послуг. 18. Державні та муніципальні послуги. 19. Адміністративна послуга. 20. Методи державного управління. 21. Загальні методи державного управління. 22. Спеціальні методи державного управління. 23. Адміністративні методи. 24. Соціально-політичні методи. 25. Економічні методи. 26. Морально-етичні методи. 27. Засоби державного управління. 28. Організаційна структура державного управління. 29. Принцип Г. Чандлера. 30. Типи організаційних структур управління. 31. Функціональна структура державного управління. 32. Організаційно-функціональна структура державного управління. 33. Органи виконавчої влади. 34. Державний устрій. 35. Консультативно-дорадчі і координаційні органи. 35. вимоги до функціональної структури при побудові організаційно-функціональної структури державного управління. 36. Принципи, що мають особливе значення при побудові організаційно-

функціональної структури державного управління. 37. Децентралізація державного управління. 38. Принцип субсидіарності. 39. Поняття «функціональне обстеження». 40. Типи функціонального обстеження. 41. Класифікація функцій державних управлінських структур.

Список рекомендованої літератури

1. Державне та регіональне управління : конспект лекцій / О. І. Котикова. – Миколаїв : МНАУ, 2013. – 229 с.
2. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
3. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
4. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
5. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. –304 с.
6. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.
7. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.
8. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
9. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>
10. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України. Вісник НАДУ при Президентіві України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

11. Мартиненко Н. Комплексний механізм публічного управління у сфері судово-експертної діяльності в Україні. Теорія та практика державного управління, 2024, № 2(79), 136-164. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-2-07>

Лекція 7

ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ (2 год)

Світові тенденції еволюціонування держави як суб'єкта управління суспільними процесами. Традиційна, раціональна і сервісна (маркетингова) моделі публічного управління. Публічні послуги. Норми, правила і порядок застосування технології інституційних практик в публічному управлінні.

Практичне заняття 7. ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Поняття «держава». 2. Держава – як суб'єкт управління суспільним розвитком. 3. Теорії походження держави. 4. Ознаки держави, як єдиної політичної організації. 5. Функції держави. 6. Суспільне призначення публічного управління. 7. П'ять основних етапів еволюції держави. 8. Соціальна держава. 9. Ідея раціональної бюрократії М. Вебера. 10. Принципи сучасної системи бюрократії. 11. Модель публічного менеджменту. 12. Модель «нового публічного менеджменту». 13. Сервісна модель публічного управління. 14. Концепція сервісної держави. 15. Принципи сервісної моделі державності. 16. Чотири фундаментальні стратегії у сучасному процесі формування сервісної держави. 17. Поняття «сервісна держава». 18. Поняття «соціальні послуги». 19. Поняття «публічні послуги». 20. Поняття «Державні послуги». 21. Поняття «Муніципальні послуги». 22. Ознаки публічних послуг. 23. Види (типи) публічних послуг. 24. Суб'єкти надання публічних послуг. 25. Ознаки публічних послуг. 26. Адміністративна послуга. 27. Ознаки належності послуги до групи адміністративних. 28. Місце інституту права в системі публічного управління

Список рекомендованої літератури

1. Самотуга А.В. Конституційно-правова відповідальність: конспект лекцій. – Дніпро: Дніпропетровський держ. унів. внутр. справ, 2019. – 244с.

2. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
3. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
4. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.
5. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. Київ : НАДУ, 2020. 64 с.
6. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.
7. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.
8. Елітознавств: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.
9. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
10. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
11. Декларація про державний суверенітет України: Верховна Рада УРСР; Декларація від 16.07.1990 № 55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
12. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
13. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
14. Виборчий кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
15. Біла книга як документ державної політики. URL:

<https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28870.pdf>

16. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

17. Мартиненко Н. В. Фундаментальні цінності нової парадигми пенсійної системи України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 3/52. – С. 149–159.

18. Мартиненко Н. В. Пенсійна система України в контексті міжнародних стандартів соціального забезпечення // Правові аспекти публічного управління: теорія та практика : зб. тез до науково-практичної конференції, 7 грудня 10 2017 р. Дніпро, 2017. – С. 117–119.

19. Martynenko N. Management in forensic expert activity. International scientific conference “Information technologies and management in higher education and sciences” : conference proceedings (November 28, 2022. Fergana, the Republic of Uzbekistan). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Part 2. pp. 277-281. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-159>

Лекція 8

СУБ’ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ (2 год)

Інститут президентства України. Верховна Рада України. Кабінет Міністрів України. Центральні органи державної виконавчої влади в Україні. Суб’єкти управління місцевим розвитком. Завдання та функції органів місцевого самоврядування. Судова система у правовому забезпеченні державного управління. Державна служба як суб’єкт державного управління. Політичні партії та громадські організації як суб’єкти державного управління. Лідерство у державному управлінні.

Практичне заняття 8. СУБ’ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ (2 год)

Питання для опрацювання: 1. Сутність та основні різновиди управлінських технологій. 2. Технології менеджменту в державному управлінні. 3. Функції мотивації в державному управлінні. 4. Функція контролю в державному управлінні. 5. Технології прийняття управлінських рішень у державному управлінні. 6. Контролінг у державному управлінні. 7. Сутність управління ризиками. 8. Основні риси антикризового

управління. 9. Моніторинг як технологія державного управління. 10. Види моніторингу. 11. Консалтинг у державному управлінні. 12. Що ви вкладаєте в зміст управлінських технологій державного управління? 13. Які основні вихідні положення розроблення державних, галузевих, регіональних, територіальних цільових програм? 14. Назвіть основні різновиди цілісних управлінських технологій за ознаками їх класифікації. 15. Від чого залежить ефективність управлінських рішень і дій? 16. Охарактеризуйте роль керівника в процесі прийняття рішень. 17. Що таке консалтинг та консалтингова діяльність? 18. Хто є основними виробниками консалтингового продукту? 19. Сформулюйте визначення лідерству. 20. Які теорії існують для пояснення феномену лідерства? 21. Які форми поведінки може використати лідер? 22. Які форми поведінки може використати лідер? 23. Наведіть визначення контролінгу. 24. Що слід робити, щоб виховати в собі риси лідера? 25. Дайте визначення управлінню ризиками. 26. Укажіть найпоширеніші стратегії управління ризиками.

Список рекомендованої літератури

1. Публічне управління: навч. посіб. / А.В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г.О. Комарницька та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 460 с.
2. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.
3. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
4. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
5. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.
6. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
7. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.

8. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-ге вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.

9. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

10. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

12. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

13. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентіві України. – Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

14. Martynenko N. Areas of modernization of the system of training and certification of forensic experts in Ukraine based on the adaptation of foreign experience, Forensic Sciences Research. 2024, owae033. <https://doi.org/10.1093/fsr/owae033> Scopus Q1

15. Martynenko N. Problems with the registration and identification of forensic experts of state specialised institutions in the Unified Judiciary Information Telecommunication System system in Ukraine. Problems of Forensic Sciences, 2025, 141, 101-117. <https://doi.org/10.4467/12307483PFS.25.005.22207> Scopus Q4

Лекція 9

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ПРОЦЕСИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (2 год)

Правові засади становлення місцевого самоврядування в Україні та реформа децентралізації. Еволюція правових засад розвитку місцевого самоврядування в Україні. Відповідність розвитку місцевого самоврядування. Реформа місцевого самоврядування – процеси децентралізації в Україні Європейській хартії місцевого самоврядування.

Проблематика процесу створення об'єднаних територіальних громад. Сучасні тенденції контролінгу в системі органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування. Інституційні основи регіонального управління.

Практичне заняття 9 МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ПРОЦЕСИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ І МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (2 год)

Питання для опрацювання: 1. Ознаки за якими місцеве самоврядування відрізняється від державної влади. 2. Поняття «місцеве самоврядування». 3. Етапи розвитку місцевого самоврядування. 3. Сучасна модель місцевого самоврядування, як елемент демократичного конституційного ладу держави. 4. Основні принципи місцевого самоврядування. 5. Територіальні громади. 6. Місцевий референдум. 7. Система місцевого самоврядування. 8. Місцеві ініціативи. 9. Ради – представницькі органи місцевого самоврядування. 10. Сільський, селищний, міський голова. 11. Форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. 12. Організаційно-правова, матеріальна і фінансова основи місцевого самоврядування. 13. Статут територіальної громади села, селища, міста. 14. Символіка територіальних громад сіл, селищ, міст, районів і областей. 15. Законодавство про місцеве самоврядування. 16. Загальна компетенція сільських, селищних, міських рад. 17. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад. 18. Повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку. 19. Повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін. 20. Повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку. 21. Повноваження у сфері соціального захисту населення. 22. Повноваження в галузі оборонної роботи. 23. Повноваження сільського, селищного, міського голови. 24. Право комунальної власності. 25. Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб. 26. Підзвітність і підконтрольність місцевих державних адміністрацій районним, обласним радам. 27. Обов'язковість актів і законних вимог органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 28. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Список рекомендованої літератури

1. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.
2. Проблеми формування доброчесного, належного місцевого врядування // зб. матеріалів та док. / за заг. ред. М. Пухтинського. – Київ : Атіка, 2008. – С. 600.
3. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.
4. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.
5. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
6. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022.- 350 с.
7. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.
8. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-е видання, перероблене та доповнене. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.
9. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
10. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24): Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

13. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

15. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

16. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентові України. – Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

17. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

18. Мартиненко Н. В. Соціально-економічні передумови підвищення пенсійного віку в Україні // Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. Т. 8, № 1. – С. 106–116.

19. Мартиненко Н. В. Механізми державного управління розвитком пенсійної системи України // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2017, № 4. 115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2017_4_17

20. Мартиненко Н. Регулювання пенсійних накопичень та нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів: застосування міжнародних стандартів для розвитку законодавства України // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2022, № 3, 74-87. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_3_9

21. Martynenko N. Establishing a system of professional self-government of forensic scientists in Ukraine. Forensic Science International: Reports, 2025, Volume 11, 100412. <https://doi.org/10.1016/j.fsir.2025.100412> Scopus Q2

МОДУЛЬ III
«ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ»

Лекція 10

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІНСТИТУТІВ РОЗВИТКУ
ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (2 год)

Інституціональна структура цифрової економіки як системи. Інституціональні зміни у контексті цифрової економіки. Перспективи електронного врядування в Україні. Електронних документообіг в органах публічної влади. Діяльність НАЗК та електронне декларування як напрям антикорупційної політики держави. Становлення інституту електронної петиції, як форми прямої демократії. Вебсайт «Он-лайн будинок Юстиції». Е-сервіси Міністерства соціальної політики України. Портал електронних послуг Пенсійного фонду України: дані страхувальника з Єдиного реєстру страхувальників, дані з реєстру застрахованих осіб, електронна пенсійна справа, пенсійний калькулятор.

***Практичне заняття 10* ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ В**
СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК
ІНСТИТУТІВ РОЗВИТКУ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Національна програма інформатизації. 2. Правовий режим Дія Сіті. 3. Реєстр Дія Сіті. 4. Засади самоврядування резидентів Дія Сіті. 5. Форми та завдання самоврядування резидентів Дія Сіті. 6. Працівники та гіг-спеціалісти резидента дія сіті. 7. Гіг-контракт. 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування гіг-спеціаліста. 9. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням гіг-контракту. 10. Виконавчий орган резидента Дія Сіті. 11. Законодавство про електронні документи та електронний документообіг. 12. Електронний документ. 13. Електронний підпис та електронна печатка. 14. Права та обов'язки суб'єктів електронного документообігу. 15. Обіг електронних документів, що містять інформацію з обмеженим доступом.

Список рекомендованої літератури

1. Електронне урядування та електронна демократія [Електронний ресурс]: навч. посіб. У 15ч./ за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – Київ, 2017. 1012 с.

2. Публічне управління та адміністрування: навчальний посібник / А. О. Дегтяр, О. А. Дегтяр, Х. І. Калашнікова, М. К. Гнатенко. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.

3. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посібник / За заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 134 с.

4. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посібник/авт.кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.

5. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

6. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Укладачі Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

7. Колективний підручник «Глобалізаційні виклики сучасності» / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура, Г. Ситник, Н. Клименко, Є. Таран та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ « Київський університет», 2022.- 350 с.

8. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. Київ : НАДУ, 2020. 64 с.

9. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

10. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

11. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

12. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

13. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

14. Мартиненко Н. В. Державний реєстр застрахованих осіб загальнообов'язкового державного соціального страхування як складова механізму державного управління розвитком пенсійної системи України. Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : зб. тез до Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, 27 жовтня 2017 р. Одеса, 2017. С. 229–230.

15. Martynenko N. Problems with the registration and identification of forensic experts of state specialised institutions in the Unified Judiciary Information Telecommunication System system in Ukraine. Problems of Forensic Sciences, 2025, 141, 101-117. <https://doi.org/10.4467/12307483PFS.25.005.22207> Scopus Q4

16. Martynenko N. Digitalisation of forensic expert activity in Ukraine: Organisational and legal framework. Forensic Science International: Synergy, 2025, Volume 10, 100578. <https://doi.org/10.1016/j.fsisyn.2025.100578> Scopus Q1

17. Martynenko N. Current Issues of Innovative Technologies Application in Forensic Examinations of Literary Works. IInd International Conference “Open Science and Innovation in Ukraine 2023”. Bentham Science Publisher. 2024. Pp. 153-156. DOI: 10.2174/9789815256956124010044

Лекція 11

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ: ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ. ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ (2 год)

Соціальний механізм публічного управління в демократичному суспільстві. Суспільні виклики і особливості регулюючого впливу держави на процеси соціально-економічного розвитку. Публічне управління в окремих секторах економіки та сферах життєдіяльності суспільства: загальні підходи. Особливості публічного управління складовими публічної сфери в особливих умовах. Адаптація публічних інститутів до нових реалій.

Практичне заняття 11 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ: ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ. ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Соціальний механізм публічного управління. 2. Ефективна модель взаємодії громадськості з органами публічного управління. 3. Мета організацій громадянського суспільства на макрорівні. 4. Функції організацій громадянського суспільства, що здійснюються на місцевому рівні. 5. Державне регулювання економіки. 6. Сутність механізму державного регулювання. 7. Об'єктивні причини необхідності державного регулювання економіки в умовах сьогодення. 8. Які питання становлять основний зміст державного регулювання економіки? 9. Мета державного регулювання економіки. 10. Державна економічна політика. 11. Основні напрями, за якими здійснюється адміністративно-правове регулювання відносин у сфері економіки. 12. Публічне управління економікою. 13. Принципи управління в окремих секторах економіки. 14. Основні форми реалізації державою економічної політики. 15. Економічна стратегія. Економічна тактика. 16. Основні форми державного планування господарської діяльності. 17. Основні напрями економічної політики, що визначаються державою. 18. Сутність публічного управління складовими публічної сфери в особливих умовах.

Список рекомендованої літератури

1. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Управління проектами в публічній сфері: навч. посіб. – Київ: Каравелла, 2022. – 272 с.
2. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
3. Адміністративне право : підручник / за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., перер. та доп. – Харків : Право, 2013. – 656 с
4. Державна політика : підручник / Ю. В. Ковбасюк та ін. – Київ : НАДУ, 2014. – 448 с.
5. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с. – Режим

доступу: <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

6. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт.кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.

7. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

8. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

9. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

10. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

11. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

12. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>

13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

14. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>

15. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

16. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

17. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентіві України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. С. 157–164.

18. Мартиненко Н. В. Соціально-економічні передумови підвищення пенсійного віку в Україні // Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. Т. 8, № 1. – С. 106–116.

19. Martynenko N. Directions for Improving the Financial Support of Forensic Expert Forensic Activity in Ukraine with Account of Positive Foreign Experience. Forensic Science International: Synergy, 2024, Volume 9, 100565. <https://doi.org/10.1016/j.fsisyn.2024.100565> Scopus Q1

Лекція 12

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНО- УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ (2 год)

Державні механізми, механізми державного управління та механізми державного регулювання: співвідношення понять. Механізм державного управління: структура і основні складові. Політичний та інституційний механізми державного управління: узгодження інтересів. Правовий, організаційний та економічний механізми забезпечення ефективності публічного управління.

Практичне заняття 12 МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ЇХ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Структурні елементи державного апарату. 2. Поняття «механізм держави». 3. Ознаки механізму держави. 4. Поняття «механізм управління». 5. Поняття «механізм державного управління». 6. Основні підходи до визначення поняття «механізм». 7. Складові структури механізму державного управління. 8. У чому проявляється взаємозв'язок організаційної і нормативно-правової складової? 9. Економічна складова в структурі механізму управління. 10. Морфологічний опис механізмів державного управління в контексті забезпечення ефективності діяльності органів влади. 11. Функціональний опис механізмів державного управління в контексті забезпечення ефективності діяльності органів влади. 12. Інформаційний опис механізму державного управління. 13. Два виміри механізмів державного управління. 14. Інформаційний структурний компонент будь-якого механізму управління. 15. Поняття «політичні механізми». 16. Інституційний механізм. 17. Структурування інститутів на формальні та неформальні.

18. Правове регулювання. 19. Механізм правового регулювання. 20. Правовий механізм державного управління. 21. Функції і структура управління. 22. Організаційний механізм державного управління. 23. Ефективність структури управління. 24. Оцінка ефективності організаційного механізму. 25. Основні елементи економічного механізму. 26. Механізм державного регулювання. 27. Комплексний механізм державного управління. 28. Ефективність функціонування органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. 29. Реальна ефективність механізму державного управління.

Список рекомендованої літератури

1. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

2. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

3. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с.
<https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

4. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посібник/авт.кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.—304 с.

5. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

6. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

7. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова.— Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

8. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-е видання, перероблене та доповнене. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.

9. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

10. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#n113>

11. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

12. Єлагін В. П., Мартиненко Н. В. Особливості стратегічного планування розвитку пенсійної системи в Україні // Вісник НАДУ. Державне управління. 2020. № 2. – С. 101–110.

13. Мартиненко Н. В. Механізми державного управління розвитком пенсійної системи України // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2017, № 4. 115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2017_4_17

14. Мартиненко Н. В. Державний реєстр застрахованих осіб загальнообов’язкового державного соціального страхування як складова механізму державного управління розвитком пенсійної системи України. //Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : зб. тез до Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, 27 жовтня 2017 р. Одеса, 2017. – С. 229–230.

15. Martynenko N. The mechanism for ensuring gender equality in the field of forensic expertise: a balanced gender policy. Balcan Social Science Review. 2024, Volume 23. Pp. 67-87. <https://doi.org/10.46763/BSSR242323067m> Scopus Q2

16. Мартиненко Н. Комплексний механізм публічного управління у сфері судово-експертної діяльності в Україні // Теорія та практика державного управління, 2024, № 2(79), 136-164. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-2-07>

17. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

18. Мартиненко Н. В. Дія механізмів зворотного зв’язку в державному управлінні розвитком пенсійної системи України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 2/51. – С. 111–119.

Лекція 13

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА СТИЛЬ (2 год)

Публічно-управлінська діяльність і її основні форми. Управлінський процес і технологія публічно-управлінської діяльності. Взаємозв'язок ідеології, технології і стилю в публічному управлінні.

Практичне заняття 13 ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА СТИЛЬ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Поняття «управлінська діяльність». 2. Характеристики публічно-управлінської діяльності. 3. Форми управлінської діяльності. 4. Форми державного управління. 5. Форми публічно-управлінської діяльності. 6. Форми державно-управлінської діяльності. 7. Програмно-цільові публічно-управлінські рішення. 8. Ієрархія актів управління. 9. Нормотворча діяльність органів державного управління. 10. Методи управлінської діяльності. 11. Методи функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування. 12. Методи забезпечення реалізації цілей і функцій державного управління. 13. Управлінський процес. 14. Елементи державно-управлінського процесу. 15. Процес публічного управління. 16. Ефективність процесу публічного управління. 17. Стадії публічно-управлінської діяльності. 18. Оцінка і аналіз управлінської ситуації. 19. Обговорення і прийняття правових актів. 20. Соціальні технології. 21. Управлінські технології. 22. Технології цільового управління. 23. Технології процесного управління. 24. Технологія антикризового управління. 25. Публічно-управлінська технологія. 26. Технології центрального, регіонального і місцевого управління. 27. Види управлінських технологій. 28. Стилю публічного управління. 29. Загальний стиль публічного управління. 30. Індивідуальний стиль публічного управління. 31. Класифікація стилів публічного управління. 32. Демократичний стиль публічного управління. 33. Патології в стилі публічного управління. 34. Структурно-процесуальні принципи. 35. Управлінська аксіологія. 36. Рівні взаємозв'язку ідеології, технології та стилю у впровадженні адміністративної реформи.

Список рекомендованої літератури

1. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

2. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

3. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с.
<https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

4. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.

5. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

6. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

7. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

8. Державне управління : підручник : у 2 т. /ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

9. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#n113>

10. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

11. Мартиненко Н. В. Фундаментальні цінності нової парадигми пенсійної системи України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 3/52. – С. 149–159.

12. Martynenko N. Management in forensic expert activity. International scientific conference “Information technologies and management in higher education and sciences” : conference proceedings (November 28, 2022. Fergana, the Republic of Uzbekistan). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Part 2. pp. 277-281. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-159>

13. Martynenko N. The system of public administration entities in the field of forensic expert activity: concept, status, powers, subordination and coordination. International Journal of Innovative Technologies in Economy, 2023 (2(42)). https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30062023/7997

Лекція 14

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. МОДЕЛЬ БАГАТОРІВНЕВОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ (2 год)

Результативність і ефективність публічного управління. Оцінювання результативності та ефективності публічного управління: критерії і показники. Методика і технологія оцінювання результативності та ефективності публічно-управлінської діяльності. Критерії оптимальності реформування системи публічного управління в ключі становлення моделі багаторівневого управління. Вимоги до компонентів моделі публічного управління в процесі імплементації ключових аспектів багаторівневого врядування. Сутність та складові моделі багаторівневого управління регіональним розвитком.

Практичне заняття 14 РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. МОДЕЛЬ БАГАТОРІВНЕВОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Ефективне публічне управління. 2. Соціальний ефект. 3. Соціальна ефективність. 4. Економічна ефективність суб'єктів управління. 5. Відмінність між ефективністю і результативністю. 6. Ефективність як індикатор розвитку. 7. Характеристики для категорії «ефективність» у системі публічного управління. 8. Оцінювання ефективності діяльності органів публічної влади. 9. Критерії та показники оцінювання ефективності діяльності органів публічної влади. 10. Загальноприйняті критерії загальної соціальної ефективності. 11. Основні критерії (ознаки), за якими слід здійснювати оцінювання. 12. Критерії ефективності діяльності окремого органу публічного управління і посадових осіб (конкретної соціальної ефективності). 13. Критерії результативності та ефективності діяльності органів публічної влади. 14. Результативні показники, що характеризують виконання бюджетних програм. 15. Види результатів управлінської діяльності. 16. Універсальний показник ефективності. 17. Система оцінювання

ефективності. 18. Загальноприйнята модель оцінки. 19. Відмінність між оцінкою ефективності діяльності органів влади та ефективністю оцінки персоналу. 20. Складові оцінювання. 21. Принципові відмінності управління в публічному секторі. 22. Методологічні принципи оцінювання. 23. Методологічне підґрунтя проведення оцінювання в публічному управлінні. 24. Модель оцінювання публічних організацій з точки зору інструментів. 25. Проблема оцінювання ефективності та результативності діяльності органів публічної влади. 26. Основні елементи інституціональної системи, як складової цієї моделі на регіональному рівні. 27. Вимоги до цілепокладання в системі публічного управління. 28. Напрями удосконалення управлінських технологій публічного управління. 29. Ключові характеристики відбору та реалізації технологій управління. 30. Які існують критерії для здійснення перетворень в системі публічного управління? 31. Чому гнучкість та адаптивність є важливими характеристиками суб'єкта управління у сучасних умовах? 32. В чому полягає сутність поетапного реформування? 33. Наведіть аргументи на користь поступового та радикального переформатування системи публічного управління? 34. Назвіть ключові складові моделі багаторівневого управління регіональним розвитком. 35. В чому відмінність європейського концепту багаторівневого управління від вітчизняних реалій? 36. Чому в сучасних умовах надважливу роль відіграє участь громадськості? 37. Які типи взаємозв'язків в системі багаторівневого управління є ключовими? 38. Охарактеризуйте співвідношення субординації, координації та реординації у вітчизняній системі публічного управління. Який тип взаємозв'язків, на Ваш погляд має стати пріоритетним у ході реформування?

Список рекомендованої літератури

1. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

2. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

3. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

4. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с. <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

5. Інституціональне забезпечення публічної влади: навч. посіб. /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.

6. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

7. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

8. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.

9. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#n113>

10. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

11. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

12. Мартиненко Н. Стан дослідження проблематики публічного управління у сфері судово-експертної діяльності. Публічне управління та регіональний розвиток, 2023, № 20, 492-522. <https://doi.org/10.34132/pard2023.20.10>

13. Мартиненко Н. В. Модернізація суб’єктного складу солідарної пенсійної системи як передумова кодифікації пенсійного законодавства України // Вісник НАДУ при Президентові України. Київ, 2018. Вип. 1/2018. – С. 114–121.

14. Мартиненко Н. Регулювання пенсійних накопичень та нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів: застосування міжнародних стандартів для розвитку законодавства України // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2022, № 3, 74-87. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_3_9

15. Мартиненко Н. В. Соціально-економічні передумови підвищення пенсійного віку в Україні // Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. Т. 8, № 1. – С. 106–116.

МОДУЛЬ IV

«ОБ’ЄКТИВНІ ПЕРЕДУМОВИ ПОДАЛЬШИХ РЕФОРМ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ»

Лекція 15

РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СТАНОВЛЕННЯ НАЛЕЖНОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (2 год)

Актуальні тренди публічного управління: Україна та світ. Особливості інституційної організації публічного управління України в умовах євроінтеграції. Методи, механізми, інструменти та технології публічного управління й адміністрування в сучасних умовах. Вплив євроінтеграційних процесів на соціальну політику держави. Протиріччя нормативно-правового супроводу процесу реформ в Україні. Політична культура в умовах глобалізаційних викликів. Глобальна інтеграція як нова форма суспільного розвитку. Глобалізаційні тренди і загрози та виклики європейської інтеграції. Філософсько-методологічний аналіз становлення ідеї європейської інтеграції. «Розширення проти інтеграції» як засіб здійснення глобальної інтеграції. Модернізація інституційної організації публічного регулювання

Практичне заняття 15 РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СТАНОВЛЕННЯ НАЛЕЖНОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (2 год)

Питання для опрацювання 1. Четверта індустріальна революція. 2. Головна мета будь-яких реформ. 3. Конкурентоздатність держав у сучасному світі. 4. Форми громадського управління. 5. Проаналізуйте практико-технологічну спрямованість гуманітарного знання у сфері державного управління. 6. Сучасні тренди вдосконалення публічного управління. 7. Вплив глобалізації на суспільні відносини в Україні. 8. Біла книга як документ державної політики. 9. Інститути громадянського

суспільства. 10. Європейський адміністративний простір. 12. Вплив процесів глобалізації на діяльність органів влади різних рівнів. 13. Характерні ознаки діяльності місцевих органів публічного управління в Україні. 14. Класифікації сучасних механізмів публічного управління. 15. Технологія публічного управління. Специфіка технології публічного управління. 16. Що слід запровадити для ефективного використання механізмів, методів і технологій публічного управління в Україні? 17. Особливість інституційного механізму публічного управління. 18. Основні вимоги до організаційної структури управління. 19. Основні форми реалізації державою економічної політики. 20. Функції, що виконує публічне управління в сфері економіки. 21. Публічне управління соціальною сферою як механізм реалізації цілей соціальної політики. 22. Класифікація інструментів політики. 23. Специфіка і особливості мотиваційного механізму публічного управління. 24. Загальна характеристика Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. 25. Індекс сприйняття корупції. 26. Політична корупція. 27. Процес формування політичної культури особистості. 28. Риси, притаманні глобалізації ХХІ ст. 29. Міжнародні інститути, міжурядові організації. 30. Неурядові організації і транснаціональні корпорації. 31. Міжнародні фінансові інститути. 32. Глобальне врядування. 33. Ризики глобальної інтеграції. 34. Глобальна кооперація. 35. Типи процесів глобальної інтеграції. 36. Сутність та специфіку європейської моделі цивілізаційного розвитку. 37. Розширення та інтеграція як самостійні категорії. 38. Критерії за дотримання яких має здійснюватися “розширення проти інтеграції” як засіб глобальної інтеграції?

Список рекомендованої літератури

1. Глобалізаційні виклики сучасності / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексеєнко, В. Гура та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.

2. Прокопенко Л. Л. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – 2-ге вид., перер. і доп. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. – 226 с.

3. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик,

Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2019. – 512 с.

4. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.

5. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с. <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

6. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посіб /авт. кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін. ; за заг. ред. Н.М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022. – 304 с.

7. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

8. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

9. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#n113>

10. Біла книга як документ державної політики. URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28870.pdf>

11. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

12. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

13. Єлагін В. П., Мартиненко Н. В . Адміністрування пенсійних внесків в країнах-членах Європейського Союзу: досвід для України. International Academy Journal Web of Scholar. 2020, № 2 (44). С. 3–12.

14. Мартиненко Н. В. Перспективи використання міжнародного досвіду для реформування пенсійної системи України // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2020. Вип. 2 (69). – С. 257–267.

15. Мартиненко Н. В. Європейська інтеграція України: національно-

патріотичний контекст. // Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів : зб. тез до П'ятої науково-практичної конференції, 15 грудня 2016 р. – Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2016. – С. 181–183.

16. Мартиненко Н. В. Пенсійна система України в контексті міжнародних стандартів соціального забезпечення // Правові аспекти публічного управління: теорія та практика : зб. тез до науково-практичної конференції, 7 грудня 10 2017 р. – Дніпро, 2017. – С. 117–119.

17. Martynenko N. Establishing a system of professional self-government of forensic scientists in Ukraine. Forensic Science International: Reports, 2025, Volume 11, 100412. <https://doi.org/10.1016/j.fsir.2025.100412> Scopus Q2

18. Martynenko N. Areas of modernization of the system of training and certification of forensic experts in Ukraine based on the adaptation of foreign experience, Forensic Sciences Research. 2024, owae033. <https://doi.org/10.1093/fsr/owae033> Scopus Q1

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. У рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. У цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми. Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Місце держави серед інших інститутів суспільного управління.
2. Особливості інституційної моделі врядування в ЄС
3. Менше управління, а більше врядування.
4. Один з головних трендів сучасного публічного управління – зростання участі громадян у прийнятті управлінських рішень.
5. Краудсорсинг як форма взаємодії громадянського суспільства та влади.
6. Формування нової управлінської еліти – меритократії.
7. Глобальні процеси сучасності та їх наслідки для країн, які трансформуються, до яких належить й Україна
8. Одним із найбільш відчутних впливів глобалізації на систему публічного управління в Україні є широке застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
9. Біла книга європейського управління.
10. Головні складові якості управління за методологією Світового банку.
11. Сучасна соціальна політика України.
12. Концепція «спроможності держави».
13. Етичні принципи демократичного врядування.
14. Здійснення публічного управління в особливих умовах.
15. Важливість соціального механізму публічного управління на сучасному етапі.
16. Зв'язки з громадськістю – важлива функція органів публічної влади.
17. Роль громадянського суспільства у зростанні ефективності публічного управління.
18. Соціальна ефективність публічного управління.
19. Результативність публічного управління.
20. Модель «Внесок – продукт» та можливості її використання на практиці для проведення аналізу діяльності органів публічної влади.
21. Зовнішній контроль у системі державного управління.
22. Контроль як функція державного управління.
23. Новий державний менеджмент та напрями його застосування в державному управлінні.
24. Професійна честь і гідність як складові професійної етики державного службовця.

25. Доступ до публічної інформації як важлива складова взаємодії влади і громадськості.

26. Інституційні зміни та їх класифікація.

27. Історична обумовленість розвитку та траєкторії інституційних змін.

28. Проблема конвергенції та дивергенції інститутів.

29. Інституційне проєктування.

30. Імпорт інститутів.

31. Інституційний потенціал.

32. Інституційне середовище.

33. Інституційні пастки.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	27	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	18	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	15	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Критерії оцінювання презентації (відповідність роботи за обсягом, формою, якістю змісту і демонстрації матеріалу).

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів мають передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендують відповідну наукову та фахову монографічну і періодичну літературу, електронні ресурси, у тому числі й освітній сайт Університету.

РОЗПОДІЛ ГОДИН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

У пп. 8 п. 3.3. Положення Про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті будівництва і архітектури, затвердженого Вченою радою КНУБА (протокол №9 від 26.06.2023 р.) визначено вимоги до самостійної роботи здобувача, а саме: Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння освітнього матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

До самостійної роботи здобувача належить: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка до підсумкового контролю, науково-дослідна робота. Враховуючи тижневе навчальне навантаження здобувачів відповідно до навчального курсу, щотижнева самостійна робота має бути в межах 16–30 годин.

Для забезпечення збалансованості самостійної роботи здобувача з матеріалом освітньої компоненти мінімальна кількість годин самостійної роботи розраховується виходячи з наступних норм часу:

Вид роботи	Кількість годин за нормами часу	Кількість за навчальним планом	Норми часу
опрацювання матеріалу лекцій	0,5 год на 2 год лекції	30 год	7.5
підготовка до практичних занять	0,5 год на 2 год практичного заняття	30 год.	7.5
підготовка контрольної роботи	6 год	1	6
підготовка до заліку	30 год	1	30

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці КНУБА, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також у домашніх умовах.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Тексти індивідуальних завдань (зокрема, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше ніж 70 %. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опанування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); презентації результатів виконання завдань та досліджень; та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

Під час оцінювання рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за

індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання				Індивідуальне завдання	Іспит	Сума балів
Змістовні модулі						
1	2	3	4			
12	20	12	6	30	20	100

Шкала оцінювання для залікових/екзаменаційних вимог за національною системою та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Роз'яснення щодо оцінювання якості та повноти засвоєння теоретичного та/або практичного матеріалу представлено у таблиці.

Шкала оцінювання якості знань, умінь, навичок, що засвоєні студентом при проходженні курсу

Оцінка	Кількість балів
ВІДМІННО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
ДУЖЕ ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу майже в повному обсязі/ зі значною кількістю несуттєвих помилок (3-4) (вище середнього рівня)	82-89
ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ незначна кількість (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	74-81
ЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ значна кількість (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня)	60-73
НЕЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	0-59

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Теорія публічного управління в системі гуманітарних, правових, управлінських та соціальних і поведінкових наук.
2. Поняття і специфіка публічного управління як різновиду соціального управління.
3. Дайте визначення понять «державне управління», «публічне управління» і «соціальне управління».
4. Вкажіть сутнісні риси публічного управління.
5. У чому полягає специфіка і відповідно потенціал публічного управління?
6. Розкрийте витоки сучасної науки публічного управління.
7. Система публічного управління. Суб'єкт і об'єкт публічного управління.
8. Охарактеризуйте основні категорії публічного управління та вкажіть їх характерні особливості.
9. Охарактеризуйте сутнісні властивості об'єктів публічного управління.
10. Вкажіть основні завдання освітньої галузі «Публічне управління та адміністрування».
11. На яких принципах функціонує освітня галузь «Публічне управління та адміністрування»?
12. Назвіть основні категорії теорії публічного управління.
13. Дайте визначення об'єкта і предмета науки публічного управління та адміністрування.
14. Охарактеризуйте функції науки публічного управління.
15. Яку роль відіграє освітня галузь «Публічне управління та адміністрування» у формуванні національних управлінських кадрів? Сформулюйте її основні завдання.
16. Дайте визначення понять «багаторівневе врядування» та «багаторівневе управління», «глобальне врядування», «європейське врядування» та вкажіть на відмінності у їх розумінні.
17. Якими показниками вимірюється якість врядування?
18. Якими є наслідки «поганого врядування» для розвитку країни?
19. Як слід розглядати рівні, які зв'язуються багаторівневим управлінням?
20. Охарактеризуйте рівні та взаємодії багаторівневого європейського

управління.

21. Охарактеризуйте рівні та взаємодії багаторівневого врядування.

22. Вкажіть які принципи є базовими для реформи європейського врядування

23. Охарактеризуйте інституційні засади багаторівневого врядування та багаторівневого управління в ЄС.

24. Вкажіть ознаки багаторівневого європейського управління

25. В чому полягають особливості інституційної моделі врядування в ЄС?

26. Визначте відмінності між механізмами взаємодії багаторівневого регіонального управління та багаторівневого регіонального врядування

27. Що є спільною ключовою ознакою багаторівневого управління та багаторівневого врядування

28. Що впливає на формування концептуальних засад багаторівневого управління регіональним розвитком в Україні?

29. Визначте основні тенденції розвитку багаторівневого управління на регіональному рівні

30. Вкажіть умови для становлення багаторівневого регіонального врядування в Україні

31. Європейське врядування та Українські перспективи.

32. Джерела виникнення та етапи становлення адміністративної науки

33. Витоки вітчизняної суспільно-політичної і управлінської думки

34. В чому полягає сутність концепції раціональної бюрократії М. Вебера

35. Назвіть сучасні теорії і концепції державного (публічного) управління.

36. Охарактеризуйте коротко (за основними здобутками) кожен із шкіл управління.

37. Чому, на вашу думку, здобутки нової інституціональної теорії заслуговують на вивчення та застосування в сучасних умовах управління?

38. Дайте порівняльну характеристику новому державному менеджменту та концепції політичних мереж.

39. Розкрийте сутність концепції демократичного врядування і перспективи її впровадження.

40. Як співвідносяться поняття «державне управління» і «демократичне врядування»?

41. Які характеристики мають бути притаманні державному

управлінню відповідно до концепції демократичного врядування?

42. На яких засадах ґрунтується концепція «спроможності держави»?

43. Які виміри/вектори/напрями концепції «спроможності держави» притаманні Україні на сучасному етапі розвитку?

44. Як співвідносяться поняття «закони» та «закономірності публічного управління». Вкажіть на суттєві відмінності між ними.

45. Охарактеризуйте основні закони управління.

46. В чому полягають відмінності між закономірностями та тенденціями?

47. Які закономірності проявляються у публічному управлінні?

48. Як взаємопов'язані між собою закони, закономірності та принципи публічного управління?

49. Чи існують загальноприйняті підходи та правила стосовно систематизації принципів управління соціальними системами, зокрема принципів публічного управління?

50. Вкажіть відмінності між принципами здійснення управлінської діяльності та універсальними принципами управління.

51. Дайте характеристику призначення загальних, організаційно-технологічних та спеціалізованих принципів.

52. На основі яких принципів здійснюється організаційно-розпорядча і адміністративно-виконавча діяльність?

53. Охарактеризуйте етичні принципи демократичного врядування.

54. Якими є принципи ефективного врядування та принципи ефективного демократичного управління на місцевому рівні?

55. В чому пролягає особливість застосування принципів публічного управління?

56. В чому полягає сутність системного підходу в публічному управлінні?

57. За якими ознаками систему публічного управління можна віднести до соціальних систем?

58. Визначте місце і значення системно-синергетичного підходу в методологічному арсеналі науки державного управління.

59. Яким, на вашу думку, має бути співвідношення ієрархії та гетерархії у вітчизняній системі публічного управління?

60. Розкрийте зміст і співвідношення понять: «організаційна структура державного управління»; «функціональна структура державного управління»; «організаційно-функціональна структура державного

управління».

61. Наведіть приклади загальних, спеціальних і допоміжних функцій державного управління.

62. Надайте характеристику субординаційних, координаційних і реординаційних зв'язків між структурними елементами суб'єкта державного управління.

63. Назвіть групи і підгрупи принципів, якими насамперед належить керуватися при формуванні організаційно-функціональної структури державного управління.

64. В чому полягає сутність функціонального обстеження органів виконавчої влади? Які типи функціональних обстежень Ви знаєте?

65. В чому полягає суспільна роль держави?

66. Прослідкуйте еволюцію підходів до визначення поняття «держава».

67. В чому полягає сутність раціональної моделі державного управління?

68. Які зміни відбуваються у країнах з переходом до сервісної моделі публічного управління?

69. Розкрийте сутність понять «публічні послуги» та «адміністративні послуги». Наведіть приклади.

70. Які види публічних послуг Вам відомі? Наведіть приклади послуг кожної групи.

71. Дайте визначення поняття «соціальний механізм публічного управління»? Визначте ступінь важливості його на сучасному етапі.

72. Стратифікуйте сфери життя суспільства за пріоритетністю для сучасної держави. Обґрунтуйте власну позицію.

73. Які існують критерії для визначення ефективності державного управління та державного регулювання економіки?

74. В чому полягає роль громадянського суспільства у зростанні ефективності публічного управління?

75. Державне регулювання чи управління економікою? В чому відмінність та яке поняття є доречнішим? Чому?

76. Пріоритетні сфери державного регулювання та державної економічної політики.

77. Розкрийте суть публічного управління у сфері економіки, соціальною та культурною сферами.

78. Розкрийте сутність та специфіку публічного управління в

особливих умовах. Які особливі умови нині наявні в Україні?

79. Що є основою структурних перетворень державного управління в особливих ситуаціях?

80. Розкрийте сутність та співвідношення понять «апарат держави», «механізм держави», «механізм державного управління».

81. Якими є механізми державного регулювання, їх застосування у практичній діяльності?

82. В чому полягають основні відмінності між механізмами державного управління та механізмами державного регулювання?

83. Назвіть основні складові механізму державного управління? Які особливості його функціонування обумовлені суспільною спрямованістю?

84. Які різновиди механізмів державного управління Ви знаєте?

85. Охарактеризуйте інституційні механізми та наведіть приклади їх застосування на сучасному етапі практики державотворення.

86. В чому полягають основні особливості комплексного механізму державного управління?

87. Публічно-управлінська діяльність: сутнісні риси.

88. Вкажіть основні форми публічно-управлінської діяльності і визначте до чого зводиться застосування кожної з них.

89. Охарактеризуйте методи управлінської діяльності та вкажіть на особливості їх застосування.

90. Дайте визначення процесу публічного управління.

91. Охарактеризуйте стадії публічно-управлінської діяльності.

92. В чому полягає відмінність між поняттями: технологія, соціальна технологія та управлінська технологія.

93. Які види управлінських технологій ви знаєте?

94. Стиль державного управління: поняття і класифікація.

95. Дайте визначення загального та індивідуального стилів державного управління і розкрийте їх взаємозв'язок.

96. Феномен глобалізації.

97. Критерії інституційного розвитку публічного управління в ЄС.

98. Інституційний механізм публічного управління.

99. Організаційна структура управління.

100. Фінансово-економічний механізм публічного управління.

101. Соціальний механізм формування та реалізації публічного управління.

102. Політичний механізм публічного управління.

103. Інформаційний механізм публічного управління
104. Мотиваційний механізм публічного управління
105. Технологія оцінювання результативності та ефективності публічно-управлінської діяльності
106. Інституційні стандарти регулювання публічного управління
107. Інституційна основа публічного регулювання
108. Інституційні прогалини в нормативно-правовому забезпеченні адміністративно-територіальної реформи

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Підручники:

1. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
2. Адміністративне право : підручник / за заг. ред.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., перер. та доп. – Харків : Право, 2013. – 656 с
3. Державна політика : підручник / Ковбасюк Ю. В. та ін. – Київ : НАДУ, 2014. – 448 с.
4. Глобалізаційні виклики сучасності: підручник / авт. кол.: Л. Комаха, І. Алексєєнко, В. Гура, та ін.; за заг. ред. Л. Комахи. – Київ: ВПЦ «Київський університет», 2022. – 350 с.
5. Елітознавство: підручник / кол. авт.; за ред. В. А. Гошовської, Л. Г. Комахи. 2-е вид., перер. та доп. – Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. – 220 с.

Навчальні посібники:

6. Інституціональне забезпечення публічної влади: навчальний посіб. /авт.кол. : Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкова, Б. В. Бернадський та ін.; за заг. ред. Н. М. Корчак, Л. В. Гонюкової. – Київ : ВПЦ "Київський університет", 2022.–304 с.
7. Державний механізм антикризового управління соціально-економічними процесами на засадах проєктного підходу: навч. посіб. / за заг. ред. Т. М. Безверхнюк, І. А. Сенчі. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. – 134 с.
8. Публічне управління, багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика : навч. посіб. / Л. Л. Приходченко, О. В. Лесик, Г. О. Панченко ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ,

2019. – 512 с.

9. Прокопенко Л. Л. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – 2-ге вид., перер. і доп. – Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2021. – 226 с.

10. Електронне урядування та електронна демократія [Електронний ресурс]: навч. посіб. У 15ч./ за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. – Київ, 2017. – 1012с.

11. Долженков О.О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності : навч. посіб. / О. О. Долженков. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. – 190 с.

12. Кілієвич О. І., Тертичка В. В. Державна політика : аналіз та механізми її впровадження : метод. рек. – Київ, 2009. 88 с.

13. Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – Київ : Основи, 2002. – 750 с.

14. Публічне управління та адміністрування: навч. посіб. / А. О. Дегтяр, О. А. Дегтяр, Х. І. Калашнікова, М. К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2021. – 128 с.

15. Публічне управління: навч. посіб. / А.В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г.О. Комарницька та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 460 с.

16. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Управління проектами в публічній сфері: навч. посіб. – Київ: Каравелла, 2022. – 272 с.

Конспекти лекцій:

17. Організаційно-правові основи державного управління: конспект лекцій. / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2016. – 40 с.

18. Державне та регіональне управління : конспект лекцій / О. І. Котикова. – Миколаїв : МНАУ, 2013. – 229 с.

19. Самотуга А.В. Конституційно-правова відповідальність: конспект лекцій. – Дніпро: Дніпропетровський держ. унів. внутр. справ. 2019. – 244с.

20. Інституціональне забезпечення публічної влади : конспект лекцій / Л. В. Гонюкова. – Київ : НАДУ, 2020. – 64 с.

Нормативно-правові акти:

21. Конституція України від 28.06.96 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

22. Декларація про державний суверенітет України: Верховна Рада

УРСР; Декларація від 16.07.1990 № 55-XII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>

23. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>

24. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>

25. Виборчий кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>

26. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

27. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

28. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2>

29. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>

30. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

31. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

32. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

33. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

34. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

35. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>

36. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

37. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n207>

38. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24): Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

39. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

40. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

41. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

42. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

43. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III. URL: Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

44. Цивільний кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

45. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

46. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

47. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

48. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

49. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

50. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

51. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

52. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

53. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>

54. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

55. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>

56. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

57. Біла книга як документ державної політики. URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28870.pdf>

58. Про правотворчу діяльність: Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#n113>

59. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>

60. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>

61. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

62. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>

63. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

64. Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ

України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05.2025 № 475-р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025-%D1%80#Text>

Додаткові джерела:

65. Публічне управління в умовах інституційних змін : колективна монографія /за наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони – Київ, 2018. – 475с.

66. Інституційне забезпечення кадрової політики у публічному управлінні: місія, роль та місце Національної академії державного управління при Президентові України : наук. доп. / авт. кол. : Ю. В. Ковбасюк, А. І. Семенченко, Ю. П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – Київ : НАДУ, 2015. – 160 с.

67. Проблеми формування добросовісного, належного місцевого врядування // зб. матеріалів та док. / за заг. ред. М. Пухтинського. – Київ : Атіка, 2008.– С. 600

68. Концептуальні засади національної стійкості та державна політика врегулювання воєнно-політичних конфліктів: колективна монографія / за заг. ред. Г.П. Ситника; ТОВ «Академпрес». – Київ, 2024. – 358 с.
<https://ipacs.knu.ua/pages/dop/391/files/221d1a94-527f475a-9005-2c66fc64f84e.pdf>

69. Мартиненко Н. В. Інституціональні засади розвитку пенсійної системи України // Вісник НАДУ при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. Вип. 3/2018. – С. 157–164.

70. Мартиненко Н. В. Соціально-економічні передумови підвищення пенсійного віку в Україні // Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. Т. 8, № 1. – С. 106–116.

71. Мартиненко Н. В. Механізми державного управління розвитком пенсійної системи України // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. 2017, № 4. 115-123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2017_4_17

72. Мартиненко Н. Регулювання пенсійних накопичень та нагляду за діяльністю недержавних пенсійних фондів: застосування міжнародних стандартів для розвитку законодавства України // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, 2022, № 3, 74-87.
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2022_3_9

73. Мартиненко Н. В. Державний реєстр застрахованих осіб

загальнообов'язкового державного соціального страхування як складова механізму державного управління розвитком пенсійної системи України // Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : зб. тез до Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю, 27 жовтня 2017 р. Одеса, 2017. – С. 229–230.

74. Єлагін В. П., Мартиненко Н. В. Особливості стратегічного планування розвитку пенсійної системи в Україні // Вісник НАДУ. Державне управління. 2020. № 2. – С. 101–110.

75. Єлагін В. П., Мартиненко Н. В. . Адміністрування пенсійних внесків в країнах-членах Європейського Союзу: досвід для України. International Academy Journal Web of Scholar. 2020, № 2 (44). – С. 3–12.

76. Мартиненко Н. В. Дія механізмів зворотного зв'язку в державному управлінні розвитком пенсійної системи України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 2/51. – С. 111–119.

77. Мартиненко Н. В. Перспективи використання міжнародного досвіду для реформування пенсійної системи України // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2020. Вип. 2 (69). – С. 257–267.

78. Мартиненко Н. Стан дослідження проблематики публічного управління у сфері судово-експертної діяльності // Публічне управління та регіональний розвиток, 2023, № 20, 492-522. <https://doi.org/10.34132/pard2023.20.10>

79. Мартиненко Н. В. Європейська інтеграція України: національно-патріотичний контекст // Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів : зб. тез до П'ятої науково-практичної конференції, 15 грудня 2016 р. Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2016. – С. 181–183.

80. Мартиненко Н. Стан дослідження проблематики публічного управління у сфері судово-експертної діяльності // Публічне управління та регіональний розвиток, 2023, № 20, 492-522. <https://doi.org/10.34132/pard2023.20.10>

81. Мартиненко Н. В. Фундаментальні цінності нової парадигми пенсійної системи України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛРІДУ. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2017. № 3/52. – С. 149–159.

82. Мартиненко Н. В. Пенсійна система України в контексті

міжнародних стандартів соціального забезпечення // Правові аспекти публічного управління: теорія та практика : зб. тез до науково-практичної конференції, 7 грудня 10 2017 р. – Дніпро, 2017. – С. 117–119.

83. Мартиненко Н. Комплексний механізм публічного управління у сфері судово-експертної діяльності в Україні. Теорія та практика державного управління, 2024, № 2(79), 136-164. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2024-2-07>

84. Martynenko N. Management in forensic expert activity. International scientific conference “Information technologies and management in higher education and sciences” : conference proceedings (November 28, 2022. Fergana, the Republic of Uzbekistan). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Part 2. pp. 277-281. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-159>

85. Martynenko N. The system of public administration entities in the field of forensic expert activity: concept, status, powers, subordination and coordination. International Journal of Innovative Technologies in Economy, 2023 (2(42)). https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30062023/7997

86. Martynenko N. Establishing a system of professional self-government of forensic scientists in Ukraine. Forensic Science International: Reports, 2025, Volume 11, 100412. <https://doi.org/10.1016/j.fsir.2025.100412> Scopus Q2

87. Martynenko N. Areas of modernization of the system of training and certification of forensic experts in Ukraine based on the adaptation of foreign experience, Forensic Sciences Research. 2024, owae033. <https://doi.org/10.1093/fsr/owae033> Scopus Q1

88. Martynenko N. Problems with the registration and identification of forensic experts of state specialised institutions in the Unified Judiciary Information Telecommunication System system in Ukraine. Problems of Forensic Sciences, 2025, 141, 101-117. <https://doi.org/10.4467/12307483PFS.25.005.22207> Scopus Q4

89. Martynenko N. Digitalisation of forensic expert activity in Ukraine: Organisational and legal framework. Forensic Science International: Synergy, 2025, Volume 10, 100578. <https://doi.org/10.1016/j.fsisyn.2025.100578> Scopus Q1

90. Martynenko N. Directions for Improving the Financial Support of Forensic Expert Forensic Activity in Ukraine with Account of Positive Foreign Experience. Forensic Science International: Synergy, 2024, Volume 9, 100565. <https://doi.org/10.1016/j.fsisyn.2024.100565> Scopus Q1

91. Martynenko N. The mechanism for ensuring gender equality in the field

of forensic expertise: a balanced gender policy. Balcan Social Science Review. 2024, Volume 23. Pp. 67-87. <https://doi.org/10.46763/BSSR242323067m> Scopus Q2

92. Martynenko N. Current Issues of Innovative Technologies Application in Forensic Examinations of Literary Works. IInd International Conference “Open Science and Innovation in Ukraine 2023”. Bentham Science Publisher. 2024. Pp. 153-156. DOI: 10.2174/9789815256956124010044

Інформаційні ресурси

Економіко-правова бібліотека. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlib.net>.

Бібліотека Київського Національного університету будівництва і архітектури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>

Освітній сайт Київського Національного університету будівництва і архітектури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1320>

Навчально-методичне видання

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Методичні рекомендації
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» за освітньою
програмою «Державне управління у сфері містобудівної діяльності»

Укладач **Мартиненко** Наталія Василівна

Випусковий редактор *Ю.М. Долгополова*
Комп'ютерне верстання *Ю.М. Долгополової*

Ум. друк. арк. 3,95. Обл.-вид. арк. 4,25
Електронний документ. Вид № 69/V-26.

Виконавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури
Прспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03037

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002